

Pensioen Update

Juli 2024

English
information on
pages 2, 8,
9, 12

stichting pensioenfonds Avery Dennison

Komt u ook op onze jaarvergadering?

Op maandag 9 september a.s. is de jaarvergadering van het Pensioenfonds Avery Dennison. Als (gewezen) deelnemer of gepensioneerd krijgt u dan een verdere toelichting op de resultaten en het beleid. U bent van harte welkom!

Datum:
Maandag 9 september

Aanvang:
16.00 uur

Locatie:
Avery Dennison
Willem Einthovenstraat 11
2342 BH Oegstgeest

Het gedetailleerde jaarverslag met jaarrekening kunt u hier downloaden:
www.pensioenfondsaverydennison.nl

Van de voorzitter

Welkom bij de nieuwste editie van onze jaarlijkse pensioenkrant. Hierin presenteren we zoals gebruikelijk ons 'verkort jaarverslag', waarin we verslag doen van het afgelopen jaar. Ook brengen we u op de hoogte van enkele belangrijke stappen die het Pensioenfonds Avery Dennison in 2023 heeft gezet.

In het verkorte jaarverslag richten we ons op de financiële positie van het fonds. In 2022 sloten we het jaar af met een beleidsdekkingsgraad van 133,7%, die in 2023 daalde naar 128,8%. Daarentegen steeg de actuele dekkingsgraad van 124,1% naar 128,6%. De daling van de beleidsdekkingsgraad kwam door een toeslag van 11,83% per 1 januari 2023, wat leidde tot een lagere startdekkingsgraad in 2023. De stijging van de actuele dekkingsgraad in 2023 was vooral te danken aan positieve beleggingsresultaten.

Voor 2024 heeft het bestuur besloten een gedeeltelijke toeslag van 1,92% toe te kennen aan actieve deelnemers. Helaas konden de pensioenen voor gepensioneerden en gewezen deelnemers niet worden verhoogd vanwege de negatieve prijsontwikkeling. Meer hierover op pagina 3 van deze uitgave.

In 2023 stonden flink wat onderwerpen op de agenda van het bestuur. Er was veel aandacht voor maatschappelijk verantwoord beleggen. Zo zijn de eerste stappen gezet om vastgoedbeleggingen te vergroenen en Green Bonds (duurzame obligaties) op te nemen in onze beleggingsportefeuille. Daarnaast vroegen het nieuwe pensioenstelsel en de gevolgen daarvan veel aandacht. Uiterlijk op 1 januari 2028 moet het fonds overgaan op een nieuw pensioensysteem. De exacte invulling hiervan zal voornamelijk door de sociale partners worden bepaald. Het pensioenfonds moet ervoor zorgen dat tijdig aan de Wet toekomst pensioenen (Wtp) wordt voldaan, wat een uitdagende taak is.

Lees meer over het nieuwe pensioenstelsel en wat dit voor u betekent, op pagina 4-5.

Heeft u na het lezen van deze PensioenUpdate behoefte aan meer informatie? Dan nodigen wij u van harte uit om aanwezig te zijn op onze jaarvergadering.

Tot slot wens ik u een fijne zomer toe!
Huib van Gijn, Voorzitter pensioenfonds. ■

Jaarverslag 2023

Hoe staat het pensioenvermogen ervoor, en is er voldoende geld voor de uit te keren pensioenen? Elk jaar moet Pensioenfonds Avery Dennison de balans opmaken – net als alle andere pensioenfondsen trouwens. Ook andere belangrijke gegevens worden vastgesteld, zoals het rendement op de beleggingen. Al deze informatie is te vinden in het jaarverslag. Hieronder een samenvatting van de belangrijkste punten.

Dekkingsgraad (en toeslagverlening)

De actuele dekkingsgraad liet een stijging zien: van 124,1% naar 128,6%. De stijging van de actuele dekkingsgraad is in 2023 voornamelijk het gevolg van positieve beleggingsresultaten.

Eind 2023 was de beleidsdekkingsgraad 128,8% (2022: 133,7%). Deze dekkingsgraad is van belang voor het beleid van het fonds, bijvoorbeeld voor het toeslagenbeleid. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf actuele dekkingsgraden. De daling ervan in 2023 is het gevolg van de per 1 januari 2023 toegekende toeslag van 11,83%, waardoor we het jaar met een aanzienlijk lagere dekkingsgraad startten dan gedurende 2022 het geval was.

Beleggingsrendementen

De totale portefeuille behaalde een rendement van 11% (2022: -/-27,5%). Het benchmarkrendement bedroeg 11,3% (2022: -/-27%).

Het pensioenfonds heeft haar vermogen ondergebracht in (institutionele) beleggingsfondsen. Hieronder vindt u de resultaten per beleggingscategorie.

2023	Netto Rendement	Benchmark
Totale vastrentende waarden portefeuille*	6,1%	6,9%
Obligaties opkomende markten	14,7%	8,9%
Wereldwijd aandelen	22,0%	22,2%
Aandelen opkomende landen	3,5%	6,1%
Beursgenoteerd vastgoed	9,6%	8,7%
Totale portefeuille	11,0%	11,3%

* Exclusief obligaties opkomende markten.

Summary 2023 Annual Report

Each year, Avery Dennison Pension Fund evaluates its financial status to ensure sufficient funds for pension payments. The 2023 Annual Report provides key insights into the fund's performance and financial health. You can download the report from the pension fund's website. The annual report is only available in Dutch.

Funding Ratio and Indexation

- **Actual Funding Ratio:** Increased from 124.1% to 128.6%, mainly due to positive investment returns.
- **Policy Funding Ratio:** Ended 2023 at 128.8%, down from 133.7% in 2022, primarily due to an 11.83% indexation granted on January 1, 2023.

Investment Returns

- **Total Portfolio Return:** Achieved 11% in 2023, compared to -27.5% in 2022.

Pension Assets and Liabilities

- **Pension Assets:** Increased from 377 million euros at the end of 2022 to approximately 419 million euros at the end of 2023.
- **Pension Liabilities:** Grew from 306 million euros at the end of 2022 to around 326 million euros at the end of 2023, partly due to a decrease in the discount rate.

Financial Result 2023

The pension fund recorded a positive financial result of approximately 19 million euros in 2023, a significant improvement from a negative result of about 54 million euros in 2022. This was influenced by investment returns, premiums, pension accrual, pension payments, indexations, and administrative costs. ■

Pensioenvermogen en pensioenverplichtingen

Het positieve beleggingsrendement had gevolgen voor het pensioenvermogen van het pensioenfonds. Dit vermogen bestaat uit afgedragen premies, de waardeontwikkeling van de beleggingen en de beleggingsopbrengsten en is nodig om op den duur de pensioenuitkeringen te kunnen betalen. Eind 2023 bedroeg de waarde van de beleggingsportefeuille circa 419 miljoen euro (eind 2022: 377 miljoen euro). Dit is een stijging van circa 42 miljoen euro.

Pensioenverplichtingen

De pensioenverplichtingen stegen in 2023 van circa 306 miljoen euro (eind 2022) naar circa 326 miljoen euro; een stijging dus van circa 20 miljoen euro. De belangrijkste oorzaak daarvan was de gedaalde rente.

Dalende rente

Tijdens het verslagjaar is de rente waarmee het pensioenfonds rekt, iets gedaald: van 2,5% (eind 2022) naar 2,3% (eind 2023). Deze rekenrente is de rente waartegen de pensioenfonds hun verplichtingen moeten waarderen. Bij een hogere rente hoeven we volgens de verplichte rekenregels minder geld opzij te zetten om de opgebouwde pensioenen te kunnen uitbetalen.

Financieel resultaat 2023

Naast de beleggingsresultaten en de hoogte van de rekenrente zijn er nog andere zaken die de hoogte van het financieel resultaat van het fonds beïnvloeden. Denk hierbij aan de premies, de pensioenopbouw, de pensioenuitkeringen, de toeslagverlening

en de uitvoeringskosten. In totaal behaalde het pensioenfonds in 2023 een positief resultaat van circa 19 miljoen euro (2022: een negatief resultaat van ongeveer 54 miljoen euro).

Toeslagverlening

Het bestuur heeft besloten om, gelet op de financiële middelen van het fonds, per 1 januari 2024 gedeeltelijke toeslagen toe te kennen. De toegekende toeslag voor de actieve deelnemers was 1,92%. De pensioenen voor de gepensioneerden en gewezen deelnemers zijn niet verhoogd. Vanwege de negatieve prijsontwikkeling was het helaas niet mogelijk om de pensioenen voor deze groepen te laten stijgen.

De cao-lonen bij de werkgever stegen van oktober 2022 tot oktober 2023 met 3,0%, maar de prijsontwikkeling in dezelfde periode was 1,98% negatief. De gemiste toeslagen worden door het bestuur bijgehouden, en voor de gepensioneerden en gewezen deelnemers is de negatieve prijsontwikkeling in mindering gebracht op de achterstand in toeslagverlening. ■

Een nieuw pensioenstelsel, wat betekent dit voor u?

Op 30 mei 2023 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen (Wtp). De nieuwe pensioenwet is ingegaan op 1 juli 2023. Op dat moment begon de 'transitiefase'. Op uiterlijk 1 januari 2028 moeten alle pensioenregelingen aan de nieuwe regels voldoen.

Een nieuwe pensioenregeling?

In het nieuwe stelsel gaan de deelnemers van het pensioenfonds over van een uitkeringsregeling naar een premieregeling. Even over het verschil:

- In een **uitkeringsregeling** staat de hoogte van de toekomstige uitkering in beginsel vast.
- Bij een **premieregeling** staat vast hoeveel geld (premie) u en uw werkgever in uw pensioen stoppen. Dit spreken vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers met elkaar af. Als deelnemer ziet u dan hoe hoog de inleg in uw pensioen is en hoe het bedrag groeit. Dit is uw persoonlijke pensioenvermogen.

Wat betekent dit voor u?

Als het goed gaat met de economie, dan gaat het pensioen nu soms niet omhoog. De nieuwe regels zorgen ervoor dat het pensioen meebeweegt: als het goed gaat met de economie, kan uw pensioen sneller stijgen. Gaat het economisch slechter? Dan kan het pensioen ook omlaag gaan. De nieuwe regels zorgen er wel voor dat de bewegingen naar beneden en boven minder worden als u (bijna) met pensioen bent doordat uw pensioenvermogen met steeds minder risico wordt belegd. Het pensioen van een jongere werknemer heeft immers meer tijd om tegenvallers in de beleggingen op te vangen dan dat van oudere werknemers.

Invaren

Door de stelselwijziging worden alle pensioenregelingen in Nederland aangepast. Belangrijk te weten is dat een wijziging van de pensioenregeling alleen gevolgen heeft voor de toekomstige pensioenopbouw. Het pensioen uit de oude pensioenregeling gaat via een interne collectieve waardeoverdracht mee naar de nieuwe pensioenregeling. We noemen dit invaren.

Wat betekent dit voor u?

Invaren betekent dat de nieuwe regels ook gaan gelden voor het pensioen dat is opgebouwd tot de datum dat de nieuwe pensioenregeling ingaat. De hoogte van dit deel van uw pensioen hangt in de toekomst dan ook af van de ontwikkeling van de financiële markten. De werkgever en de Centrale Ondernemingsraad (COR), samen de sociale partners, doen een verzoek tot invaren aan het pensioenfonds. Een pensioenfonds heeft een zelfstandige rol bij het toetsen van zo'n verzoek, maar kan deze

toets alleen uitvoeren nádat sociale partners een verzoek tot invaren hebben gedaan. Een pensioenfonds kan niet zelfstandig besluiten tot invaren.

Wat gebeurt er in 2024?

Pensioenregeling

Voorlopig blijft uw huidige pensioenregeling gelden. De werkgever, de COR en het pensioenfonds zijn al enige tijd een toekomstige pensioenregeling aan het voorbereiden die aan de Wet toekomst pensioenen voldoet. Uiterlijk 1 januari 2025 zullen zij de nieuwe pensioenregeling vaststellen. Dit is in de wet geregeld. Daarna duurt het nog even tot de nieuwe regeling van kracht is.

Wat merkt u hiervan?

Op dit moment verandert er niets. Zodra er meer duidelijkheid is over de gevolgen voor uw pensioen, informeren wij u daar uiteraard over.

Hoorrecht voor oud-deelnemers van het pensioenfonds

Voor verenigingen van gepensioneerden en/of gewezen deelnemers van pensioenfondsen geldt er een wettelijk hoorrecht. Zij krijgen zo de mogelijkheid om hun stem te laten horen over het voorstel hoe de huidige pensioenen worden omgezet naar de nieuwe regels. De verenigingen moeten wel aan een aantal voorwaarden voldoen.

Wat merkt u hiervan?

Onlangs is de Vereniging van Gewezen deelnemers en Pensioengerechtigden Avery Dennison opgericht. De oprichtingsvergadering vond plaats op 24 mei 2024 op het hoofdkantoor van Avery Dennison in Oegstgeest. Tijdens de vergadering is het voorlopig bestuur benoemd. De bestuursleden zijn Henk de Koning, Thijs van Bohemen en Jan van Klaveren. Daarnaast werd er een presentatie gegeven door de directie van Avery Dennison over het nieuwe pensioenstelsel en de positie van de werkgever daarin, waarbij de aanwezige leden van de vereniging vragen konden stellen. ➤

De vereniging heeft laten weten dat er inmiddels meer dan 200 leden zijn. Een nieuwe vergadering staat nog niet gepland. Voor meer informatie of aanmelding kunt u contact opnemen met Thijs van Bohemen:
thijs.van.bohemen@eu.averydennison.com.

Onderzoek risicohouding

Vorig jaar ontvingen alle deelnemers en gepensioneerden een vragenlijst waarin zij konden aangeven welk beleggingsrisico zij willen én kunnen nemen. Dit wordt ook wel het risicopreferentieonderzoek genoemd. Het bestuur verwerkt de resultaten van dit onderzoek in het beleggingsbeleid dat hoort bij de nieuwe pensioenregeling. Meer over dit risicopreferentieonderzoek en over de uitkomsten ervan leest u op pagina 6-7. ■

Nieuw: Geschillencommissie Pensioenfonds

Op 1 januari 2024 is de nieuwe Geschillen Instantie Pensioenfonds (GIP) van start gegaan. U kunt bij GIP terecht als u een klacht heeft en er samen met het pensioenfonds niet uitkomt. De Ombudsman Pensioenen is sinds 1 januari onderdeel van GIP.

Bij ons staat u centraal! We doen er alles aan om de pensioenadministratie en uw uitkeringen perfect te regelen. Toch kan er soms iets misgaan. Heeft u een klacht? Laat het ons weten. Uw feedback helpt ons om onze dienstverlening steeds verder te verbeteren. U leest hierover meer in de klachten- en geschillenregeling op onze website.

We hebben de stappen voor u uitgewerkt

U kunt een klacht doorgeven aan onze pensioenuitvoerder, Achmea Pensioenservices, via de Contactpagina op de website. Bent u niet tevreden met hun antwoord? Dan kunt u uw klacht doorgeven aan het bestuur van het pensioenfonds. Het bestuur gaat er dan opnieuw naar kijken. Hebben we binnen 12 weken geen oplossing voor uw klacht geboden of bent u het niet eens met de uitkomst? Dan is er sprake van een geschil. U kunt dan om bemiddeling of om een uitspraak vragen bij de Geschilleninstantie Pensioenfonds. Mocht u daarna nog steeds niet tevreden zijn, dan kunt u naar de rechter stappen. We hopen natuurlijk dat het niet zover hoeft te komen en dat eventuele klachten snel en naar tevredenheid worden opgelost. Voor meer details kunt u onze website bezoeken. Laat ons vooral ook weten hoe we het nog beter kunnen doen! ■

Uitkomsten risicopreferentieonderzoek: basis voor het vormgeven van het beleggingsbeleid

In het najaar van 2023 hebben we onderzoek gedaan naar uw voorkeuren over pensioen. Dit is het zogeheten risicopreferentieonderzoek, dat we hebben uitgevoerd in samenwerking met onderzoeksbureau Ipsos. Misschien hebt u zelf de vragenlijst ook wel ingevuld. Het doel van het onderzoek was om in kaart te brengen hoeveel risico onze deelnemers willen en kunnen nemen met hun pensioengeld. De uitkomsten van het onderzoek geven het pensioenfonds waardevolle informatie bij het vormgeven van het beleggingsbeleid. We zijn verheugd dat zo veel deelnemers aan het onderzoek hebben meegedaan.

Wat willen we bereiken met het risicopreferentieonderzoek?

In 2014 hebben we ook al eens een risicopreferentieonderzoek gedaan. Toch is het onderzoek deze keer extra belangrijk. In het vernieuwde pensioenstelsel is het namelijk mogelijk om het beleggingsrisico beter af te stemmen op de voorkeuren en kenmerken van deelnemers. De wetgever heeft het uitvoeren van een risicopreferentieonderzoek dan ook verplicht gesteld. In de toekomst moeten we dit onderzoek iedere vijf jaar herhalen.

Met het onderzoek hebben we niet alleen de risicovoorkuren in kaart gebracht, maar ook gekeken of er verschillen zijn tussen groepen deelnemers, bijvoorbeeld op basis van leeftijd, inkomen en de huidige werksituatie (werkzaam bij Avery Dennison, elders werkzaam of pensioengerechtigd).

Alle deelnemers in het fonds zijn voor het onderzoek uitgenodigd. In het onderzoek zijn allerlei vragen gesteld over uw persoonlijke situatie en voorkeuren ten aanzien van het beleggen met uw pensioengeld. De belangrijkste hoofdvragen zijn:

- Hoeveel risico *wilt* u nemen met uw pensioen? Dit noemen we de risicobereidheid. In het algemeen geldt: hoe meer beleggingsrisico er wordt genomen, hoe hoger de verwachte pensioenuitkering, maar ook hoe onzekerder de hoogte van het pensioen wordt. De beleggingsresultaten kunnen immers mee- of tegenvallen.

- Hoeveel risico *kunt* u nemen met uw pensioen? Dit noemen we het risicodraagvlak. Om dit te onderzoeken hebben we vragen gesteld over uw mogelijkheden om een eventuele tegenvaller op te vangen, zoals langer doorwerken, extra sparen of het inzetten van andere inkomstenbronnen. Een andere inkomstenbron na pensionering is de AOW die u vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd van de overheid ontvangt. De AOW is daarom ook een belangrijke factor voor het risicodraagvlak.

Tezamen vormen deze twee begrippen de zogeheten risicohouding die het fonds heeft vastgesteld en die een belangrijk uitgangspunt vormt voor het beleggingsbeleid. We willen het beleggingsbeleid immers zo goed mogelijk laten aansluiten op de wensen en kenmerken van onze deelnemers.

Wat zijn de belangrijkste resultaten van het onderzoek?

We lichten graag de belangrijkste conclusies uit het onderzoek toe:

1. Relatief veel deelnemers hebben het onderzoek ingevuld. Bij de deelnemers die nog werkzaam zijn voor Avery Dennison ('actieve deelnemers') was de respons het hoogst: maar liefst 38% heeft het onderzoek ingevuld. Bij de pensioengerechtigden was dit 28%. Bij de deelnemers die geen pensioen meer opbouwen bij het fonds (de 'gewezen deelnemers', vaak zijn dit deelnemers die elders werkzaam zijn) was dit 10%.

“Om de risicohouding vast te stellen maakt het bestuur ook gebruik van wetenschappelijke inzichten en de deelnemerskenmerken van de deelnemers in het fonds.”

2. De risicobereidheid van de respondenten is relatief hoog. Dit geldt vooral voor deelnemers die nog niet met pensioen zijn. Daarentegen willen deelnemers minder risico lopen als het pensioen later eenmaal is ingegaan en maken ze zich ook relatief vaker zorgen dat de pensioenuitkering dan kan schommelen.
3. De risicobereidheid neemt in het algemeen af naarmate respondenten ouder zijn. Dit sluit aan bij de verwachting die het bestuur had. Als het pensioen eenmaal is ingegaan, is het prettig als het pensioen niet zoveel meer kan schommelen. De mogelijkheden om dan nog schommelingen of tegenvallers op te vangen zijn dan beperkter, dus is naast de risicobereidheid ook het risicodraagvlak lager.
4. Relatief weinig respondenten zijn in staat om tegenvallende pensioenresultaten op te vangen. Circa 8 op de 10 respondenten geeft aan dit pensioen nodig te hebben om rond te komen. De afhankelijkheid van het pensioen dat bij SPAD wordt of is opgebouwd is dus relatief groot.

Wat doet het bestuur met de uitkomsten van het onderzoek?

De uitkomsten van het onderzoek vormen een belangrijke bron voor het bepalen van het beleggingsbeleid. Met de uitkomsten van het onderzoek stelt het bestuur eerst formeel de risicohouding van de deelnemers vast. Daarna wordt het beleggingsbeleid vormgegeven. Het beleggingsbeleid moet passen bij de risicohouding van de deelnemers.

De risicohouding wordt gedefinieerd door de zogenoemde (wettelijk voorgeschreven) risicomaatstaven. Dit klinkt ingewikkeld,

maar deze maatstaven hebben als doel om het beleggingsrisico te balanceren, zodat:

- er genoeg beleggingsrisico wordt genomen om een voldoende hoog pensioen te krijgen;
- maar er niet zoveel beleggingsrisico wordt genomen dat de hoogte van de pensioenuitkering te laag wordt als het beleggingsresultaat zou tegenvallen.

Om de risicohouding vast te stellen maakt het bestuur ook gebruik van wetenschappelijke inzichten en de deelnemerskenmerken van de deelnemers in het fonds.

Uit het deelnemersonderzoek blijkt, zoals hierboven aangegeven, dat er een sterk verband is tussen leeftijd en voorkeur voor risico: oudere deelnemers willen én kunnen minder risico met beleggen lopen dan jongere deelnemers. Het bestuur houdt hier rekening mee bij het vormgeven van het beleggingsbeleid, door het beleggingsrisico af te bouwen naarmate de pensioendatum dichterbij komt.

Verder onderzoekt het bestuur de mogelijkheden om de uitkering te stabiliseren wanneer deze eenmaal is ingegaan, zodat de kans op een verlaging zo klein mogelijk wordt. Zo kunnen we uiteindelijk een beleggingsbeleid vaststellen dat het beste past bij elke deelnemersgroep. ■

A New Pension Scheme: What You Need to Know

On Tuesday 30 May, the Senate approved the bill for the Future of Pensions Act (Wet toekomst pensioen, Wtp). The new pension law took effect on 1 July 2023: at that time the 'transition phase' began. All pension plans must comply with the new rules by 1 January 2028 at the latest.

A new pension plan?

In the new pension system, participants will transition from a defined benefit scheme to a defined contribution scheme. Here's the difference:

- In a defined **benefit scheme**, the amount of future benefits is, in principle, fixed.
- In a defined **contribution scheme**, the amount of money (contribution) you and your employer put into your pension is fixed. Employer and employee representatives agree on this together. As a member, you see the amount deposited into your pension and how the amount grows. This is your personal pension capital.

Implications for You

Under a defined benefit pension scheme, your pension amount remains fixed regardless of economic conditions. However, under a defined contribution scheme, your pension is more dynamic and

moves with the economy. If the economy is doing well, your pension can grow more quickly. Conversely, if the economy is worsening, your pension might decrease. The new rules aim to reduce volatility as you approach retirement. This is because younger workers have more time to recover from investment setbacks compared to older workers and retirees.

Transitioning to the New System (Invaren)

Due to the system change, all pension plans in the Netherlands will be adjusted. It is important to know that a change in the pension scheme only affects future pension accrual. The pension from the old pension scheme will be transferred to the new pension scheme via an internal collective value transfer. We call this easing in ("invaren").

What does this mean for you?

Easing in means that the new rules will also apply to the pension accrued up to the date that the new pension plan takes effect.

Therefore, the amount of this portion of your pension will depend on future developments in the financial market.

What happens in 2024?

Pension plan

For now, your current pension scheme will remain in place. The employer, the Central Works Council and the pension fund have been preparing for a future pension plan that complies with the New Pension Agreement for some time. They will adopt the new pension plan no later than 1 January 2025. This is outlined in the legislation. Thereafter, it will take some time before the new scheme is in place.

What will you notice?

Nothing is changing at the moment. Of course, once there is more clarity regarding the impact on your pension, we will inform you.

Right to be Heard for former participants

Associations of retirees and former participants of pension funds have a statutory right to voice their opinions on the proposal to transition current pensions to the new rules. These associations must meet certain criteria.

Recent developments

The Association of Former Participants and Pensioners of Avery Dennison was recently established. The founding meeting was on May 24, 2024, at the company's headquarters in Oegstgeest, with the provisional board appointed. The board members are Henk de Koning, Thijs van Bohemen, and Jan van Klaveren. During this meeting, the company's management presented the new pension system and the employer's role, and attendees could ask questions. The association now has over 200 members. For more information or to join, contact Thijs van Bohemen: thijs.van.bohemen@eu.averydennison.com.

Risk Attitude Research

Every three years, the pension fund's board sets the strategic investment policy, guided by the fund's objectives and risk attitude. This includes assessing how much risk participants are willing and able to take. In the new system, the investment risks taken by participants will directly influence the expected level and fluctuations of their pension benefits. Thus, aligning the assigned investment risks with participants' preferences and tolerance is crucial.

Survey on Risk Preferences

In the fall of 2023, all participants received a questionnaire to determine their preferred and tolerable investment risk levels. This survey, previously conducted in 2014, will now be repeated every

five years. The survey results are essential for shaping the investment policy and help ensure the investment policy aligns with the risk tolerance and needs of all participant groups. The board will consider scientific insights and participant characteristics also, adjusting investment risk as retirement approaches and seeking to stabilize payouts once pensions begin.

The risk preference survey was conducted with market research agency Ipsos. Many participants responded, with the highest response rate among active employees (38%), followed by retirees (28%) and former participants (10%). Key findings include:

- **High Risk Willingness:** Participants in the study, especially non retirees, show a relatively high willingness to take investment risks, though this decreases with age.
- **Dependence on Pension:** Around 80% of respondents need their pension to make ends meet, indicating high dependence on the pension from the fund. The reliance on the pension that is or has been accumulated with our pension fund is therefore relatively significant. ■

Have you logged into My Pension yet?

My pension is your personal secure environment at www.pensioenfondsaverydennison.nl
Already many colleagues took a look and they are excited about the possibilities!

Depending on your situation, in My Pension you can, for example:

- View your pension information;
- Communicate changes to us;
- View all your digital mail about your pension, such as your pension statement;
- See what changes in your life will affect your retirement;
- Calculate your future expenses and income.

Also in English

The pension portal, the website and all correspondence are available in Dutch, but also in English. **Would you like to receive all correspondence in English?** Then log on to the pension portal and make this choice! If you visit the website, switch to English first and then go to My pension. ■

Nieuw bestuurslid Suzanne van de Bor: “De financiële toekomst van de deelnemers staat centraal”

Sinds 19 augustus 2023 heeft Pensioenfonds Avery Dennison een nieuw bestuurslid namens de deelnemers: Suzanne van de Bor. Suzanne volgt Frank Steeman op, die deze rol sinds 2005 vervulde. Over haar motivatie zegt zij: “Als pensioenfondsbestuurder draag je een grote verantwoordelijkheid. Het gaat tenslotte om de financiële toekomst van alle deelnemers én hun gezinnen. Daar wil ik graag mijn steentje aan bijdragen.”

Suzanne (34), MSc, CFA, studeerde economie en bedrijfseconomie, heeft haar Chartered Financial Analyst diploma behaald en woont met haar man en twee kinderen in Vleuten. Zij begon haar carrière bij ABN AMRO MeesPierson. Eerst als stagiaire en daarna als assistent vermogensbeheerder en projectleider. “Het vakgebied beviel mij goed, maar ik wilde graag meer waarde toevoegen voor de maatschappij.” Ze besloot daarom in 2014 te switchen naar de pensioensector en werd portfolio & investment manager bij het Heineken Pensioenfonds: “Ik deed daar de beleggingen voor de deelnemers van het pensioenfonds, en dat sprak mij meer aan.”

Na ongeveer vier jaar maakte zij in 2018 de overstap naar de Nationale APF. Hier was zij tot afgelopen 1 januari werkzaam; als senior investment manager en na haar deelname aan het PensioenLab & PensioenLab Academie (een opleidingstraject gericht op de pensioensector voor jonge talenten), ook 2,5 jaar als aspirant bestuurder. Inmiddels is ze pensioenfondsbestuurder en werkt zij 3,5 dagen per week bij drie fondsen: Pensioenfonds Avery Dennison, Stichting IKEA Pensioenfonds en Pensioenfonds Flex Security.

Extern bestuurslid

Binnen ons pensioenfonds is Suzanne een extern bestuurslid. Dit is volgens de statuten toegestaan als zich geen actieve deelnemers kandidaat stellen. Omdat vermogensbeheer al jaren haar expertisegebied is, is Suzanne tevens lid van de beleggingsadviescommissie (BAC). “Ik vind dit een superinteressant onderdeel, maar dat geldt net zozeer voor de andere taken als pensioenbestuurder. Als pensioenfondsbestuurder houd ik me bezig met de uitvoering van de pensioenregeling waaronder het bepalen van het beleid en de strategie van het fonds en de regie houden over alle werkzaamheden. Juist het totaalbeeld maakt dat je je werk goed kunt doen. Ik draai dus mee op alle onderwerpen, maar mijn specialisme blijft vermogensbeheer.”

*“Het bestuur streeft
naar de hoogste
kwaliteit en de beste
resultaten”*

Suzanne heeft haar draai gevonden: “Avery Dennison heeft een sterk betrokken cultuur, die duidelijk weerspiegeld wordt in het pensioenfonds. Het is een echt ondernemingspensioenfonds. Het bestuur is sterk gericht op de deelnemers; dit merk ik zelfs als extern bestuurslid, ook al ben ik niet dagelijks aanwezig. Het bestuur streeft naar de hoogste kwaliteit en de beste resultaten.”

Zelf staat ze er ook zo in: “Het gaat immers om de financiële toekomst van de deelnemers.” Dit is ook precies waarom Suzanne is overgestapt van ABN AMRO MeesPierson naar de pensioenfondswereld: “De meeste deelnemers hebben een pensioen straks gewoon hard nodig. Het geeft mij voldoening om mijn kennis van vermogensbeheer en pensioenen in te zetten om voor hen een zo goed mogelijk pensioen te realiseren. Dat is mijn drijfveer.”

Nieuw pensioenstelsel

Volgens Suzanne is dé grote uitdaging momenteel de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Er gaat veel veranderen. “Er is

in relatief korte tijd veel werk aan de winkel en grote delen zijn natuurlijk nieuw. Het idee is dat alle pensioenfonds voor 1 januari 2028 overgaan. Dat lijkt nog ver, maar de sociale partners moeten 1 januari 2025 al een transitieplan inleveren, als basis voor de besluitvorming van het bestuur. Daarna moet door het pensioenfonds nog een implementatieplan en een communicatieplan worden ingediend bij De Nederlandsche Bank. De plannen moeten dus al snel klaar zijn, en dat geeft een flinke druk op de hele pensioensector.”

Tot slot deelt Suzanne een belangrijke tip voor de deelnemers: “Je pensioen lijkt vaak ver weg, maar ik raad aan om toch regelmatig te kijken hoe je pensioen ervoor staat. Bijvoorbeeld op Mijn Pensioenoverzicht of op de portal van het pensioenfonds. Zo krijg je een goed beeld, en kun je zo nodig nog actie nemen. Straks in het nieuwe stelsel heb je als deelnemers wat meer keuzes, dus dan wordt het helemaal belangrijk om je pensioenopbouw goed te volgen.” ■

Heeft u al ingelogd op Mijn pensioen?

Mijn pensioen is uw persoonlijke beveiligde omgeving op www.pensioenfondsaverydennison.nl
Al veel collega's namen een kijkje en ze zijn enthousiast over de mogelijkheden!

Afhankelijk van uw situatie kunt u in Mijn pensioen bijvoorbeeld:

- uw pensioengegevens inzien;
- veranderingen aan ons doorgeven;
- al uw digitale post over uw pensioen bekijken, bijvoorbeeld uw pensioenoverzicht;
- zien welke veranderingen in uw leven effect hebben op uw pensioen;
- uw toekomstige uitgaven en inkomsten berekenen.

Ook in het Engels

Het pensioenportaal, de website én alle correspondentie zijn in het Nederlands beschikbaar, maar ook in het Engels.

Wat is het verschil tussen mijnpensioenoverzicht.nl en Mijn pensioen?

Op www.mijnpensioenoverzicht.nl krijg je een totaaloverzicht van je pensioen bij verschillende pensioenfonds en -verzekeraars, inclusief je AOW-pensioen. Mijn pensioen is je beveiligde persoonlijke omgeving bij ons pensioenfonds. ■

Eerder of later met pensioen

Bij ons pensioenfonds gaat u standaard met pensioen op uw 68e. Maar u mag ook eerder of later met pensioen. De keuze die u daarin maakt, heeft natuurlijk gevolgen. Als u inlogt in uw eigen omgeving op Mijn pensioen (zie pagina 11) ziet u wat dit voor uw pensioen betekent.

U gaat eerder met pensioen

- U kunt bij ons vanaf uw 55e met pensioen gaan.
- Gaat u meer dan 10 jaar vóór uw AOW-leeftijd met pensioen? Dan moet u een verklaring tekenen waarin staat dat u helemaal stopt met werken. En dat u ook niet van plan bent opnieuw te gaan werken.

U gaat later met pensioen

- U kunt uw pensioen uiterlijk vanaf uw 70e in laten gaan.
- Stopt u met werken? Dan gaat uw pensioen direct in.

Zo regelt u het

- Maak van tevoren duidelijke afspraken met uw werkgever.
- Wilt u op een andere datum dan op uw 68e met pensioen? Neem dan uiterlijk 6 maanden voor de gewenste pensioendatum contact met ons op. ■

Retire earlier or later

With our pension fund, your standard retirement date is 68. But you can also retire earlier or later. The choice you make in this regard will of course have consequences. If you log into your own environment at My Pension (see page 9) you will see what this means for your pension.

You retire early

- You can retire with us from age 55.
- Are you retiring more than 10 years before your state pension age? If so, you must sign a declaration stating that you will stop working altogether. And that you do not intend to start working again either.

You will retire later

- You can have your pension start no later than age 70.
- Do you stop working? Then your pension will start immediately.

This is how you arrange it

- Make clear agreements with your employer in advance.
- Would you like to retire on a date other than your 68th birthday? Please contact us at least 6 months before your desired retirement date. ■

Pensioen Update

Juli
2024

Meer over het pensioenfonds

Voor meer informatie kunt u terecht op onze website: www.pensioenfondsaverydennison.nl. U kunt vanaf de website alle documenten van het fonds die voor u relevant zijn, rechtstreeks downloaden.

Helpdesk pensioenfonds

Bel ons gerust als u vragen heeft:
013 462 12 32. U bereikt ons maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur.

U kunt ons ook een e-mail sturen:
pensioenfondsAveryDennison@achmea.nl.
Of stel uw vraag via Contact op www.pensioenfondsaverydennison.nl

U kunt ook schrijven naar:
Stichting Pensioenfonds Avery Dennison
Postbus 90170
5000 LM Tilburg

stichting pensioenfonds Avery Dennison

Redactie Pensioen Update
Stichting Pensioenfonds Avery Dennison
Willem Einthovenstraat 11
2342 BH Oegstgeest

Disclaimer

Deze uitgave is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Desondanks is het mogelijk dat de gepubliceerde informatie onvolledig of onjuist is. Stichting Pensioenfonds Avery Dennison aanvaardt hiervoor geen enkele aansprakelijkheid.

This publication has been written with utmost care. However, it is possible that published information is incomplete or incorrect. Stichting Pensioenfonds Avery Dennison does not accept any liability for this.

